

РЕШЕНИЕ

№ 209

гр. Смолян, 18.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СМОЛЯН в публично заседание на двадесет и трети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Сийка Златанова

при участието на секретаря Сирма Купенова
като разгледа докладваното от Сийка Златанова Гражданско дело №
20235440100096 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Ищецът Ю. В. Д. е предявил срещу Регионална дирекция „***” - Смолян, представлявана от директора *** обективно и кумулативно съединени искове, както следва:
- иск с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 и чл. 187, ал. 7 ЗМВР, с който се иска да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца сумата от **2 285,93 лв.**, представляваща дължимо и неплатено трудово възнаграждение за положен от ищеца нощен труд **200 часа** в периода **11.10.2019 г. – 31.01.2023 г.**, ведно със законната лихва върху главницата, считано от **01.02.2023 г.** - датата на подаване на исковата молба до окончателното заплащане на задължението; иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от **336,89 лв.**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за всяко отделно месечно възнаграждение за извънреден труд, считано от първо число на месеца, следващ съответното тримесечие, в което е полаган нощния труд за **периода 01.01.2020 г. – 31.01.2023 г.**; сумата от **161,40 лева**, представляваща левовата равностойност на неосигурена безплатна предпазна храна за положен труд със специфичен характер и неосигурени ободряващи напитки за периода **01.08.2019 г. – 01.08.2020 г.**, ведно със законната лихва върху всяка закъсняла лихва върху главницата, считано от **01.01.2020 г.** до окончателното заплащане на възнаграждението и **47,88 лв.**, представляващи обезщетение за забава върху двете главници за храна и напитки, начислени за **периода 01.09.2019 г. до 31.01.2023 г.** Размерите на исковете са изменени в съдебно заседание.

Фактическите твърдения, на които ищецът основава исковете, се свеждат до следното: съществуващо служебно правоотношение между страните, по което ищецът

изпълнява длъжността *** в ГПУ - *** при РДГП на ГДГП, при сумарно отчитане на работното време. За времето от 11.10.2019 г. – 31.01.2023 г. е положил общо 1400 часа нощен труд, който при преизчисляването му с коефициент 1.143 възлиза на 1600 часа дневен труд. Разликата след превръщането на часовете положен нощен труд в часове дневен труд представлява 200 часа положен труд, който не му е заплатен, съобразно разпоредбата на чл. 187, ал. 3 ЗМВР и чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г., Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. и Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г., Наредба № 8121з-36/07.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г.; наредба № 8121з-1174/21.10.2020 г., в сила от 03.11.2020 г. и Наредба № 8121з-1353/15.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г., издавани от министъра на вътрешните работи, урежда реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, респ. субсидиарно приложимата разпоредба на чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (обн. ДВ от 26.01.2007 г.). Задължението на работодателя за заплащане на възнаграждение за извънреден труд е част от задължението за заплащане на трудово възнаграждение, а за последното е установен срок. На основание чл. 84, ал. 1 ЗЗД ответникът е изпаднал в забава след изтичане на срока, в който е трябвало да се изплати съответното възнаграждение. Неизпълнението за заплащане на възнаграждение за положения от ищеца нощен труд чрез приравняването му с посочения коефициент го е поставило в състояние на забава, за което дължи съответното обезщетение под формата на лихва за забава. Лихвата е дължима върху дължимите възнаграждения по тримесечия, като началната дата за изчисляване е последния ден от месеца, следващ този за тримесечието за което се отнася, с оглед отчитането на труда, изчисляването и изплащането съобразно ЗМВР, като крайната дата за изчисляване е датата на входиране на исковата молба в съда. Отделно от това не са му предоставени полагаемата се предпазна храна в посочения период и ободряващи напитки, нито му е заплатена левовата им равностойност. Претендира присъждане на деловодните разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът е депозирал писмен отговор на исковата молба, с който оспорва исковете като неоснователни и моли да бъдат отхвърлени, като твърди, че всички отработени от ищеца часове нощен труд са му заплатени, тъй като в ЗМВР няма препращаща норма към разпоредбите на КТ и подзаконовите нормативни актове, каквато е НСОПЗ наредба № 8121 з-407/1 1.08.2014 г. е отменена с Наредба № 8121 з592/25.05.2015 г. и Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. на министъра на вътрешните работи и в тези наредби липсва основание за преобразуване на часовете положен нощен труд с коефициент 1.143. Смята, че приложими са специалните правила на ЗМВР и подзаконовите му нормативни актове и че не следва да се прилага по аналогия поради празнота чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Твърди, че с изменението на ЗМВР от 07.07.2020 г., със създадената нова ал. 4 на чл. 187 ЗМВР, според която нощните часове труд се превръщат в дневни с коефициент 1. Признава факта, че в процесния период ищецът е работил на посочената длъжност и е полагал нощен труд. Счита за недоказан иска за претендиране на левовата равностойност на неосигурена храна, тъй като ищецът не сочи и не представя доказателства, че в процесния

период е изпълнявал дейностите по чл. 2, т. 7 от Наредба № 81213-904/30.07.2015 г. с продължителност не по-малко от половината от установеното работно време за деня по ЗМВР, с изкл. на дейностите по чл. 2, т. 1, 10 и 11 от Наредбата и че е работил при специфични условия на труд под +10 градуса и над 30 градуса. Претендира за разноски.

В съдебно заседание ищецът не се явява, за него адв. *** поддържа предявените искове и моли да бъдат уважени по изложените в исковата молба съображения.

Ответникът се представлява от гл. юр. ***, счита исковите за неоснователни и моли да бъдат отхвърлени по изложените съображения в отговора на исковата молба и в писмените бележки. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, платено от ищеца.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба и в отговора на ответника и като обсъди събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна следното:

Няма спор между страните, че ищецът работи по служебно правоотношение с ответника в процесния период и понастоящем в ГПУ - *** при РДГП Смолян на длъжност „***“.

От заключението по назначената СИЕ се установява, че като държавен служител в системата на МВР ищецът работи на смени, съгласно изготвени месечни графици при сумирано отчитане на работното време. През периода 11.10.2019 г. – 31.01.2023 г. е положил общо 1 581 часа нощен труд, които преобразувани по реда на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ в часове дневен труд се равняват на 1 807 часа. Разликата от 226 часа не са му платени и са на стойност 2 285,93 лв. Дължимата лихва е определена по тримесечия в размер на 336,89 лв., начислена към 31.01.2023 г..

В периода 01.08.2019 г. до 31.07.2022 г. ищецът е положил 36 смени труд при среднонощни температури под +10 градуса целзий и над + 30 градуса Целзий, като не му е предоставяна безплатна храна по реда на чл. 2, т. 5 НОВР с левова равностойност за всички смени в размер на 129,60 лв. Считано от 01.08.2020 г. левовата равностойност на неосигурената храна за положен труд при специфични условия се заплаща с трудовото възнаграждение за месеца, за който е положен. Лихвата върху тази равностойност е в размер на 38,34 лв., начислена от първо число на месеца, следващо това, за което се дължи храната до 31.01.2023 г.

Размерът на левовата равностойност на неосигурените ободряващи напитки за положения труд в часовете между 22,00 - 06,00 часа за 53 нощни смени в периода 01.08.2019 г. до 31.07.2020 г. е 31,80 лв., а лихвата по тримесечия е 9,54 лв., считано от 01.09.2019 г. до 31.01.2023 г.

Така сборът от левовата равностойност на неосигурените храна и напитки възлиза на 161,40 лв., а сборът от лихвите е 47,88 лв.

Съдът кредитира заключението на ВЛ ведно с допълнението като обективно и компетентно изготвено, същото е съобразено с нормативната уредба и с представените по

делото доказателства и не е оспорено от страните.

При така установеното от фактическа страна съдът направи следните правни изводи:

Предявени са 4 обективно съединени иски:

Исковете с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 и чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР и акцесорният към него иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени изцяло.

Съгласно ТР № 1/2020 от 15.03.2023 г. на ВКС, ОСГК по тълк.д. № 1/2020 г., при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на МВР не са приложими разпоредбите на КТ и на НСОПЗ и в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от Наредбата и следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

Тълкувателното решение е задължително за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове, съгласно разпоредбата на чл. 130, ал. 2 ЗСВ.

В чл. 187, ал. 1 ЗМВР е регламентирано, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, като съгл. ал. 3 работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8 -, 12 - или 24 - часови смени – сумирано за тримесечен период. Определянето на 24 - часова смяна е по изключение. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

Според разпоредбата на чл. 187, ал. 9 ЗМВР редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Съгласно изменението на ЗМВР, обнародвано в ДВ бр.60/07.07.2020 г., в сила от 11.07.2020 г., в чл. 187, ал. 1 от ЗМВР е предвидено, че нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период. Нощен е трудът от 22.00 часа до 6.00 часа. С приетата нова ал. 4 на чл. 187 е регламентирано, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни, с коефициент равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работното време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал.1 или с коефициент 1.

Безспорно се установи, че ищецът е работил в процесния период по служебно правоотношение с ответника. Безспорно се установи също, че в посочения период от време същият е положил 1 581 часа нощен труд, който след преобразуването му в дневен с коефициент 1 се равнява на 1 581 часа и е напълно заплатен на ищеца.

Предвид изложеното главният иск и акцесорният иск за лихва за забава са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени

Относно иска за заплащане на левовата равностойност на полагаемата се храна:

Съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 3 ЗМВР, за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1-3 и ал. 3 се осигурява безплатна храна, а на полагащите труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., се

осигуряват ободряващи напитки.

Размерът на доволствията и условията и реда за предоставянето им се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

В изпълнение на чл. 181, ал. 3 ЗМВР е издадена Наредба № 8121з-904/ 30.07.2015 г., а въз основа на нея са издадени съответно заповед № 8123з-38/19.01.2016 г.; Заповед № 8121з-693/08.07.2016 и заповед № 8123з-57/09.01.2017 г., които предвиждат да бъде осигурявана безплатна храна в натура при работа при специфични условия. В чл. 2 от Наредба 8121з-904 от 30.07.2015 г. са изчерпателно изброени дейностите, определени за специфични. В т. 7 са предвидени и дейностите, извършвани при средноденонощни температури под +10 °С и над +30 °С по данни от Научния институт по метеорология и хидрология към БАН. Няма спор, че по повод на изпълнение на служебните му задължения ищецът е извършвал специфични дейности при средноденонощни температури под +10 °С и над +30 °С.

В чл. 3 от наредбата е предвидено, че безплатна храна се предоставя на служителите на МВР само за дните, през които са извършвали дейностите по чл. 2 с продължителност не по-малка от половината от установеното работно време за деня по чл. 187, ал. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР) и чл. 136, ал. 3 от Кодекса на труда, с изключение на дейностите по чл. 2, т. 1, 10 и 11. Както се установи от заключението на вещото лице нощните смени, изпълнявани от ищеца са били с продължителност 12 часа. С разпоредбата на чл. 6, изменена с ДВ бр. 69 от 2020 г., в сила от 4.08.2020 г., е определено, че безплатна храна за служителите на МВР, извършващи дейности, свързани със специфичен характер на труда, се осигурява чрез изплащане на левовата ѝ равностойност.

В чл. 9, ал. 1 от Наредба 8121з-904 от 30.07.2015 г., редакция ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г. е предвидено, че по време на полагане на нощен труд от 22,00 до 06,00 ч. на служителите на МВР се осигуряват ободряващи напитки – чай, кафе, какао, енергийни и съдържащи кофеин напитки, и други. Същата разпоредба е изменена с ДВ бр. 69 от 2020 г., в сила от 4.08.2020 г. и гласи, че на служителите на МВР, на които по време на полагане на нощен труд от 22,00 до 6,00 ч. се полагат ободряващи напитки – чай, кафе, какао, енергийни и съдържащи кофеин напитки, се осигурява тяхната левова равностойност.

Безспорно се установи, че в претендирания период от време от страна на ответника не са били предоставяни нито предпазна храна, нито ободряващи напитки на ищеца, нито пък е била заплащана тяхната левова равностойност. Едва от 01.08.2020 г. е започнало изплащането на левовата равностойност на неосигурените храни и напитки - факт установено от експертизата.

Именно поради непредоставянето на дължимата предпазна храна и ободряващи напитки своевременно на ищеца и при липсата на интерес от реално изпълнение, което с оглед целта на тези храни и напитки не може да бъде осигурено, то задължението на ответника от натурално се трансформира в задължение за компенсаторно обезщетение. Липсата на възможност както за реално изпълнение, така и за компенсаторно парично обезщетение, в каквато насока са възраженията на ответника, би довело до резултат длъжникът от собственото си неизпълнение да се освободи от изпълнението на неговото

задължение. /Подобни съображения са изложени от СмОС в решение № 20234/15.07.2020 г. по в.гр.д. № 249/2020 г./.

Ще следва да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца левовата равностойност на полагаемите се, но непредоставени в натура храна и ободряващи напитки в периода 01.08.2019 – 01.08.2020 г. в общ размер на 161,40 **лв.**, съобразно допуснатото изменение и претендиран размер от ищеца /от които 129,60 лв. за храната и останалите 31,80 лв. за напитките/, ведно със законната лихва върху същата сума, считано от 01.02.2023 г. до окончателното заплащане на задължението, както и лихва за забава върху главницата, начислена за периода **01.09.2019 г. до 31.01.2023 г. в размер на 47,88 лв.**

Относно разноските:

Ищецът претендира присъждане на деловодните разноски. Такива същият е платил на адв. *** в размер на 600 лв., видно от договора за правна защита и съдействие и разписката, представена със списъка за разноски.

Ще следва, с оглед изхода на делото, на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца направените разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 44,34 лв., пропорционално на уважената част от исковете.

С оглед изхода от спора, на основание чл. 78, ал. 8, вр. ал. 3 ГПК на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, пропорционално на отхвърлените искове в размер на 100 лв..

Ще следва на основание чл. 78, ал. 6 ГПК да бъде осъден ответникът да заплати по сметка на РС Смолян сумата от 108,87 лв., от която 100 лв. държавна такса и 8,87 лв. за възнаграждение на вещо лице, пропорционално на уважените искове.

Мотивиран от изложените съображения Смолянският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Регионална дирекция „****“ - Смолян, със седалище и адрес на управление гр. Смолян, бул. „****“ № 1, представлявана от комисар *** на основание чл. 181, ал. 3, изр.първо и изр.второ ЗМВР и чл. 86, ал. 1 ЗЗД да заплати на **Ю. В. Д., ЕГН *****, от с. **, общ. **, **** сумата от 161,40 лв., от която 129,60 лв. представляващи левовата равностойност на неосигурената безплатна предпазна храна за положен труд със специфичен характер и 31,80 лв. представляващи левовата равностойност на неосигурени ободряващи напитки за положен нощен труд в периода 01.08.2019 – 01.08.2020 г., ведно със законната лихва върху същата сума, считано от 01.02.2023 г. до окончателното заплащане на задължението, както и 47,88 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода 01.09.2019 – 31.01.2023 г.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни и недоказани исковете с правно основание 178, ал. 1, т. 3, вр. чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, предявени от **Ю. В. Д., ЕГН *****, от с. **, общ. **, **** срещу Регионална дирекция „****“ - Смолян, със седалище и адрес на управление гр. Смолян, бул. „****“ № 1, представлявана от комисар *** за сумата от 2 285,93 лв., представляваща допълнително трудово възнаграждение за положен от ищеца нощен труд в периода 11.10.2019 – 31.01.2023 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.02.2023 г. – датата на подаване на исквата молба до окончателното заплащане на задължението и за сумата от 336,89 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 01.01.2020

г. до 31.01.2023 г.

ОСЪЖДА Регионална дирекция „***“ - Смолян, със седалище и адрес на управление гр. Смолян, бул. „***“ № 1, представлявана от комисар *** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да заплати на **Ю. В. Д., ЕГН *****, от с. ***, общ. ***, ***** сумата от 44,34 лева за направените деловодните разноски за платено адвокатско възнаграждение, пропорционално на уважената част от исковете.

ОСЪЖДА Ю. В. Д., ЕГН ***, от с. ***, общ. ***, ***** на основание чл. 78, ал. 8, вр. ал. 3 ГПК да заплати на Регионална дирекция „***“ - Смолян, със седалище и адрес на управление гр. Смолян, бул. „***“ № 1, представлявана от комисар *** сумата от 100 лева за юрисконсултско възнаграждение, пропорционално на отхвърлените искове.

ОСЪЖДА Регионална дирекция „***“ - Смолян, със седалище и адрес на управление гр. Смолян, бул. „***“ № 1, представлявана от комисар *** на основание чл. 78, ал. 6 ГПК да заплати по сметка на РС Смолян сумата от 108,87 лв., от която 100 лв. държавна такса и 8,87 лв. за възнаграждение на вещо лице, пропорционално на уважените искове.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Смолянски окръжен съд в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Решението да се връчи на страните, като на ищеца чрез адв. *** на посочения в исковата молба съдебен адрес.

Съдия при Районен съд – Смолян: _____